

DEBRECZENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KUN BÉLA. FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ERDŐS KÁROLY.

Megjelenik
minden héten egyszer
szombaton, egy íven.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECZEN, KOLLÉGIUM
Ide kell küldeni a lap szellemi és anyagi ügyeire vonatkozó
minden közleményt, előfizetést, reklamációt és hirdetési díjat.

Előfizetési ár:
egész évre 500 K., félévre
250 K. Egyes szám ára 12 K.

Új év a kollégiumban.

**Karai Sándor kollégiumi igazgató üdvözlő
beszéde.**

Főtiszteletű és Méltóságos Püspök úr!
Méltóságos Gróf, Főgondnok úr!

Az új esztendő első napján kollégiumi tanárok és tisztviselők megjelentünk Méltóságok színe előtt, hogy néhány egyszerű, de szívből fakadó szóval Méltóságok iránt mélyen érzett tiszteletünket és ragaszkodásunkat kifejezzük. Tiszteletünk és ragaszkodásunk nemcsak azokban a nagy érdemekben gyökerezik, amelyeket Méltóságok a múltban szereztek magyar református egyházunk és debreczeni kollégiumunk iránt, hanem abban az erős hitünkben, bizodalunkban és reménységünkben is, amelyet a jövőre nézve Méltóságok buzgóságába, bölcsességébe és erejébe vetünk. Mint a családot fenyegető veszedelem idején a gyermekek szülei kebelén keresnek menedeket: úgy csoportosulunk mi is e válságos és végzetes időben Méltóságok, mint a magyar református egyház, a tiszántúli egyházkerület és a debreczeni kollégium vezérei köré, védelmet és segítséget keresve és remélve, egyszermind a magunk erejét és készségét is felajánlva egyházi és iskolai életünk veszedelmei ellen.

Mert a veszedelmek, amelyek hazánkat és vele együtt magyar református egyházunkat sújtották, nemcsak szünőben nincsenek, hanem inkább növekedéssel fenyegetnek. Fenyegetnek anyagi téren egyházi és iskolai életünk erőforrásainak elapadásával és eltűnésével, szellemi és erköleszi téren pedig a magyar protestantizmus evangéliomi liberalizmusának állami és társadalmi életünkben való visszaszorításával és elnyomásával. Két arcvonalon is küzdenünk kell tehát egyszerre: egyfelől az anyagi romlás, másfelől a szellemi és erköleszi hanyatlás ellen. Gazdasági téren e küzdelemnek már is fényes sikerei vannak Püspök urunknak nagyszabású amerikai segítő akciójában, amely kollégiumunkat legalább egyelőre a gazdasági összeomlástól megmentette. De a gyűlölet és félelem dik-tálta úgynevezett békeszerződések jövőnk méhét még ismeretlen veszélyekkel terhelik, amelyek az

építő munkának eddigi eredményeit könnyen lerombolhatják és megsemmisíthetik. E téren tehát megújabb erőfeszítések szükségességére lehetünk elkészülve és újabb nagy és nehéz feladatok hárulhatnak Méltóságoknak bölcsességére, aldozatkészességére és tetterejére.

Közéletünk szellemének visszafejlődésével szemben is Méltóságok hűséges és önfeláldozó öröklői voltak az ősi magyar kálvinista szellemnek és erkölesznek, amely századokon át az erköleszi fejelemtől korlátozott köz- és egyéni szabadság, a jőzan értelemben vett jogegyenlőség és a krisztusi emberszeretet szolgálatában állva, hatalmas erőtényezője volt a történelmi Magyarország alkotmányi fejlődésének, gazdasági és kulturai felvirágzásának. És ha e téren elszigetelve állva s kívülről és belőlről adáz támadásokkal ostromoltatva, a járvány erejével terjedő áramlatot nem tudták is megfordítani: a történelem mégis fel fogja jegyezni, hogy ebben a hanyatló korszakban, a szeretetlenségnek és értelmetlenségnek, a jellemtelenségnek és kontárságnak ebben a dekadens korában Méltóságok voltak a történelmi magyar protestantizmus lelkeinek, összefoglaló és építő evangéliomi szellemének hűséges őrei és bátor képviselői.

Mi kollégiumi tanárok és tisztviselők annak a seregnek vagyunk egyik kicsiny, de a ráncbizott ügy szeretetétől lelkes csapata, amely a Méltóságok vezérlete alá van helyezve. A sereg azonban, bármily lelkes és az ügghöz hű katonákból álljon is, magában véve csak sokfejú tömeg, amely jőmagával is tehetetlen. A vezérlet tömöríti az egyeseket átörhetetlen phalanxszá, a vezér lelke és az iránta való bizalom és rajongás önti a seregbe az egy szívnek-léleknek ellenállhatatlan erejét. Méltóságok nekünk régi, kipróbált erejű és bölcsességű, tisztelettől és szeretettől övezett vezéreink, akiknek vezetése alatt a magyar kálvinizmusért és ezzel együtt magyar hazánkért készek vagyunk küzdeni az önfeláldozásig. Az Isten tartsa meg Méltóságokat a mi vezéreinkül még igen sokáig; juttassa diadalra az ügyet, amelynek egész életüket szentelték; áldja meg Méltóságokat személyökben és kedves családjuk tagjaiban minden javaival; áldja meg boldogtalan hazánkat is és a bűnhődés siralmas éveit után hozzon rá vig esztendőt!

**Dr. Baltazár Dezső püspök válasza
a kollégiumi és az egyházkerületi tisztviselők
újévi üdvözlésére.**

Az elmúlt esztendő megint a súlyos esztendők számát szaporította. Teherbíró képességünk számára a próbák sok alkalmait szolgálta. Hogy elmúlt, nincs mit sajnálnunk rajta. Szomorú tanulságokkal gyarapodhatik belőle a bölcsességünk; de gyarapodhatik erők megújulásával és sokasodásával Isten iránti mélységes hálánk és rendíthetetlen bizodalunk is; mert újra csak azt kellett látnunk, hogy az élet kibírhatalannak tetsző próbáihoz, e hordozhatatlannak látszó terheihez a dadalmas erőt megkapjuk Istentől; mert „örökké való az Ő irgama”.

Emez örökké való irgalomban bizakodva lépünk reá az új esztendő útjára és ragadjuk meg reményesség alatti szántásra a reánk váró munkák ekéjének szarvát és igyekszünk nemzeti, egyházi és kulturális birtokállományunk gyarapítása érdekében hagyományos hűségünkkel, kitartásunkkal, atyaink szellemében a több termelésre vezető minél mélyebb szántással szántani. A tiszántúli egyházkerületben s a debreczeni öskollégiumban képviselt nagy nemzeti, evangéliumi és kulturális erökre a legvárta nagyobb feladat a történelem folyamán, mint vár ma, amikor megtépett nemzeti hírnévünkkel, szétszaggatott országtestünkkel, megbénult kulturánkkal, megnomályosult látásunkkal, összezavarodott fogalmainkkal, anyagi és szellemi szegénységünkkel jóformán csúfot úz a pusztulásunkra törő világ.

A tiszántúli egyházkerületben és a debreczeni öskollégiumban személyesített nemzeti, evangéliumi és kulturális eröket éppen azért kellett a próbáltatásos, szélsőséges idők alatt szigorúan megőrizni minden káros reahatástól. Napról-napra megújuló éberséggel és visszaverő védekezéssel, sok türelemmel és szenvedéssel kellett örködni a felett, hogy ezek az erők karosodás nélkül kerüljenek ki a zürzavarból és hozassanak át a nemzetépítés idejére a hasznosítás összes feltételeivel. A belső feltételeket sikerült megőrizni, biztosítani.

Kérdés most már, hogy a külső feltételekkel való találkozást meghozza-e az új esztendő? Az egyházkerületünk és kollégiumunk lelki konstrukciójának tartalmát képező eszmék s általában a protestantizmus s még általánosabban az evangélium lelke csak világosságban és szabadságban érvényesülhetnek nagy teremő, építő, formáló és konzerváló aldasokkal a köznek javára. Ha ez a világosság és szabadság hiányozni fog az országnak, az ország akaratnyilvánításának, intézményeinek, kormányzatának, törvénykezésének, társadalmának életéből, akkor a protestantizmusnak a világ haladását előre vivő s az emberiség egészét tökéletesség magassága felé emelő ereje továbbra is az egyeni élet körébe vonul vissza s mint fagyott földben a mag, várja tovább is a tavaszt.

Az elmúlt esztendő mutat olyan elmosódott vonásokat, amelyekből az optimizmus nagy erő-

feszítéssel kialakíthatja a javuló helyzet jövőjének képet. A mi egyházkerületünknek és kollégiumunknak az életében is látszanak az összhang felé törekvés jelei nem valami új divatú, hanem régi, kipróbált, hagyományos magyar kálvinista szellemen és alapon. Kérdés, hogy a jelek mennyire tudnak valósággá erősödni és a törekvések a cél felé közeledni. Annyi bizonyos, hogy az igazságoknak elemi ereje van. Hiába vetnek akadályokat az igazságok útjába, hiába vonják meg tőlük az érvényesülés feltételeit az igazságok erejének következetessége, mint a vízsepp a követ, áttöri az akadályokat.

Íme a kormány hiába tagadja meg egy magyar kálvinista napilap alapítására irányuló kérésünket, hiába tartja magánál még mindig megerősítetlenül a Debreczeni Kálvinisták Templomegyesületének alapszabályát s hiába engedélyez viszont gomba módra mindenféle reakcionárius organumokat és egyesületeket: azért a mi szellemünk el, hat, munkál, gyarapít és aldas belül az országra és tisztesség kívül a nagy világban. „Az én igazságom meg mindig áll” — mondotta Jób és meg is érte reménysege diadalát.

Nem tudom, hogy a rend fokozottabb védelme iránt hozandó törvénynek milyen hatása lesz a mi nemzeti, vallási és kulturális eröink kifejtésére? Ennek a hozandó törvénynek az előfeltétele, vagyis a rend kiváltképpen kívánatos egyházi és iskolai intézményeink életének és érdekeinek biztonságára és fejlesztésére. Egy olyan rendnek, amelyben az emberi jogok egyetemességének és egyenlőségének minden követelménye érvényesül, a védelmét eléggé fokozni nem lehet. Az ilyen rend különben a maga belső erőivel, szilárdságával, általános érdekűségével legjobban maga védelmezi meg magát. Nem kelének mellé se paragrafusok, se börtönök. Vagy ha vannak mellette ilyenek; akkor feleslegesek. Valamint az emberi társadalom és az állam ideális rendjével tisztában levő, ezt tiszteltben tartó emberre nézve felesleges ismerni a rend védelmének parancsoló, tiltó és büntető intézkedéseit.

Éppen ezért nem olvastam én el tervezetben sem s nem fogom elolvasni elkészültében sem a hozandó törvényt. Ha az evangéliumból s hazám történelméből együttesen vett s alkotott ideálok: a józan szabadság, a felvilágosodás, okos haladás, szeretet s az ezekre alapított emberi egyenlőség és nemzeti szolidaritás igazságaival megegyeznek a törvény rendelkezései: akkor nem jöhetnek ismeretlenül sem összeütközésbe velük; ellenkező esetben pedig ismerve is megtörténnék az összeütközés, amelynek következményeit természetesen legmesszebbmenőleg vállalnám, mert megtanultam a bibliából, hogy az örök igazságok Istennek kell inkább engednem, hogy sem az embereknek s az emberek törvényének csak annyiban, amennyiben az Isten törvényével megegyezik. Ez azt jelenti, hogy bármit tartalmazzon is a törvény, ugyanazokat az igazságokat fogom hirdetni, mint eddig s ugyanúgy, mint eddig.

Magyar református őseim ezt a vezérelvet követve voltak dicsőséggel koszorúzott védői a felvilágosodottságnak, emberi jogoknak, lelkiismereti és alkotmányos szabadságnak. Őket követni egyházam, hazám s embertársaim érdeke engem is kötelez. Ingadozó lelkű időkben az Isten akaratának közziklájába fokozott erővel kell fogódzani.

Az Isten akaratába ajánlom engedelmesen magam ezen új esztendő folyamán is; de egyúttal a ti segítő jóságtokba is. Titeket pedig az Úr tökéletes oltalmába és kegyelmébe: boldog új évet kívánva mindnyájatoknak.

Közelet

Mi is hát az igazság?

I.

Amikor Krisztus Urunk a világ történelmében korszakot alkotó bünperében, amelyet a mi megváltásunkra emberi testben végigszenvedett s amely minden idők legigazságtalanabb ítéletével végződött, hamis váddal terhelve vádlói s a minden látványosságra éhes esőselek által földi kirája, a pallosjoggal felruházott római helytartó ítélszéke elé hurcoltatott s Pontius Pilatus, Judaea császári procuratora, mint ítélobíró, elébetartotta a vádat: igaz-e, hogy Zsidóország királyságára törekszik, az ártatlanul vádolt Idvezítő János evangélioma szerint a váddal szemben annak a kijelentésére szorítkozott, hogy az ő országa nem e világból való s amidőn Pilatus, hogy őt a királykérdésben nyitabb színvallásra bírja s tőle, ha lehet, valami beismerésfelét csikarjon ki, kitérést nem engedve, mellének szegezve a kérdést, király-e tehát vagy sem, az Idvezítő ekkép felelt: „Te mondad, hogy én király vagyok... Én azért jöttem e világra, hogy bizonyágot tegyek az igazságról. Aki az igazság mellett van, hallgatja az én beszédemet.”

Mire az akkori kor szokása szerint bizonyára filozófiai műveltséggel bíró római helytartó, akit ez a védekezés zavarba hozott, a maga skeptikus világfelfogásában önkéntelenül ezekre a szavakra fakadt: „Micsoda az igazság?”

Am azért pillanatnyilag megszólalt benne a bírói lelkiismeret, mert nyomban ezután a hamisan vádó zsidók felé fordulva, kijelentette, hogy ő semmi bűnt nem talált a vádlottban.

Mit használt azonban a lelkiismeret pillanatnyi halk sugallata, ha csakhamar elnémította azt az érdek sokkal hangosabb szava, a hatalomféltség, s a politikai teletelőség tudata.

Gyengének és gyávanak bizonyult, mint bírós, s neve örök időkbe az ingadozás és megalkuvás szimboluma lett.

Pontius Pilatus óta is sokan vetették fel kétkedőleg a kérdést, mi is az igazság? s érdemes felette gondolkozni: mi az oka annak, hogy a római császárság aranykorában egy nagyműveltségű, egyénileg hozzáférhetetlen jellemű császári

helytartó, aki a római jognak, az emberi elme egyik legbámulatosabb alkotásának az emlőin nevelkedett s aki — akár az epikureus, akár a stoikus világnézetet vallotta magának — a maga módja szerint az erkölcsi tökélyre törekedett, kétekedhetett az igazságban, az igazságnak a létezésében?

Magam is gondolkodván e kérdés felett, úgy vélem, hogy éppen Pontius Pilatus világnézetében keresendő a magyarázata annak, hogy kétekedhetett az igazságban s ha pillanatra fel is ismer e, nem volt elég lelkiereje ahhoz, hogy érvényt is szerezzen a felismert igazságnak.

Pedig éppen Jézusnak a vallomása nyithatta volna fel szeméit, oszlathatta volna el kételyeit, ha nem a római kényúr göggyével s nem a ső éiben tapogatózó pogány filozófia vélt felsőbbségéve nezi le a neki alkalmatlan vádlottat, mint a rómaiak előtt neveltséges szörszalhasogató zsidó partoskodás áldozatát.

Az isteni gondviselés a mi megváltásunkra úgy találta jónak, hogy ne nyiljanak fel a földi bíró szeméi, amidőn afelett kellett ítélnie, aki ép azért jött e világra, hogy bizonyágot tegyen az igazságról s akinek az országa nem e világból való volt.

Úgyis mondhatta volna: az igazságról, amely nem e világból való.

Mert valóban az igazság nem földi eredetű, hanem Istentől származik, aki az örök és változhatatlan igazság s aki elküldötte az Ő egyszülött Fiát, hogy bizonyágot tegyen az igazságról s az igazság szeretetével bennünket is Isten gyermekeivé avasson.

Isten nélkül nincs igazi igazság s ha meggondoljuk, hogy Pilatus a maga emberi göggyével s a pogány filozófiának az egyént az istenek fölé emelő elbizakodottságában nem volt istenfő, nem hitt a személyes Istenben, de nem hitt a maga korának ezerféle változatú pogány isteneiben sem, megérthetjük, hogy kétekedett az igazságban mert kétekedett Isten letezésében is; nem tisztelte az igazságot, mert nem tisztelte az istenség ezméjét sem.

Mi, akik hiszünk az egy igaz Istenben, kíséreljük meg hitünk világánál elmélkedni a kérdés felett: mi is hát az az igazság?

Szeged.

Dr. Boross Dezső,
kir. főügyész.

(Folytatjuk.)

Különfelek

Utasítás a nyugdíjas lelkészek, özvegy lelkészek és lelkészi árvák évjáradékáról kiállítandó nyugták kérdésében. Az egyetemes konvent 2402—1922. sz. körlevele értelmében 1922. évi július hó 1-től kezdődőleg az eddigi évjáradék összegének tisztesítésére emeltetett fel az illetmény. Az özvegy lelkészeknek egy évi illetménye 8400 koronában, a szülőtlén árva neveltetési segélye 2520 koronában, az apátlan árváé 1680 koronában állapított meg.

A lelkészi nyugdíj az eddigi nyugdíjnak szintén tiszteres összegében van megszabva. Az illetmények félveenkénti előleges összegben, előre kerülnek folyósítás alá. Az illetményre jogosultak évente január 10-ig, illetőleg július 10-ig küldjék be a gondosan kiállított s a lelkészi ellenjegyzéssel ellátott bélyegtelen nyugtát. A lelkészi igazolás január és július 1-sője előtti időben nem keltezhető. A nyugta beküldésével elkésők évjáraadéka csak a következő felévi utalványozás idejében fog folyósítás alá kerülni. A nyugta szövege az eddigi marad. Kapható lesz személyes jelentkezés vagy a postabér (25 K) előleges beküldése ellenében az egyházmegyei gyámintézeti pénztárnoknál.

Theológiai tanárok konferenciája. A theológiai akadémiák tanárai a múlt év december hó 28. napján a budapesti theol. akadémia tanácsstermébe a konvent intézkedése folytán konferenciára gyűltek össze, hogy a theologus nevelést megbeszéljék s megállapodásuk eredményét szabályzat alakjában az egyetemes konvent elé terjesszék. A konferencián jelen voltak Budapestről dr. Kovács J. István, B. Papp István, Hamar István, Marton Lajos, dr. Sebestyén Jenő, Csürös István, dr. Kállay Kálmán, Debreczenből dr. Erdős Károly és Csikesz Sándor, Pápáról Csizmadia Lajos, Pongrácz József, dr. Vass Vince, Tóth Lajos, Sárospatakról Nagy Béla, Harsányi István, Marton János. A tárgyalás folyamán megállapodás történt atekintetben, hogy minden ifjú, aki theológiára jönni szándékozik, felvételét kérelmezni tartozik. A kérelemhez csatolnia kell egy rövid curriculum vitae, valamint a hitoktatójától és a hatósági orvostól kiállított bizonyítványt. Felvétel előtt az illető theológiai tanárkar szóbelileg meggyőződést szerez a jelentkező bibliai ismereteiről. Minden theológián lesz egy felügyelő tanár, aki figyelemmel kíséri és irányítja a theol. ifjúság nevelését a tudományos önképzésben, társadalmi nevelésben és az egyházépítő munkába való bevezetésben. A konferencia előterjesztést tett a konventnek a diákságnak tankönyvvel ellátása és a theol tanárok fizetésének korszerű megállapítása tárgyában is.

A tiszai evangélikus egyházkerület felügyelőjévé 36 szavazatból 23 szavazattal dr. Zelenka Lajos kuriai bírót, a nyiregyházi törvényszék elnökét választották meg.

A felekezeti tanszemélyzet sérelme. Folyó év február 1-től kezdve a kereskedelmi miniszter a vasuti kedvezményeket némely irányban redukálja, többek között megvonja a kedvezményt a felekezeti tanszemélyzet családtagjaitól és nyugdíjasaitól. Ez a méltánytalan eljárás érthető megdöbbenést keltett az érdekelt körökben ország-szerte. Az Országos Református Tanáregyesület a múlt év végén még a rendelet megjelenése előtt sürgős lépéseket tett több irányban a fentebb jelzett sérelmes intézkedés megváltoztatására. Maga a református egyetemes konvent elnöksége is táv-

iratilag kérte a minisztert erre, de a rendelet kiadását mindez meg nem gátolta. Az egyesület azonban a rokon egyesületekkel együtt, tovább küzd a méltánytalan rendelet megváltoztatásáért.

A debreczeni egyházmegye kebelében élő azon lelkész, theológiai tanár és segédlelkész atyafiakat, akik a főtiszteletű püspök úr által, a Debreczeni Protestáns Lap 49-ik számában közzétett Vk. miniszter intézvényében jelzett *beszerzési segélyre* igényt tarthatnak, kérem, hogy az intézvényben kívánt adatokat *azonnal* küldjék már hozzám, hogy a tölem kívánt kimutatásokat én is mielőbb fölterjeszthessem. Nagyrábén, 1922 december hó. *F. Varqa Lajos*, esperes.

Halottunk. Váradvelencei Ambrus Péter nyug. főgimnáziumi tanár életének 69. évében, 41 évi boldog házasság után 1922 december 24-én elhunyt. A kiváló férfiúról következő számbunkban részletesen fogunk megemlékezni.

Lelkészwálasztás. A tiszarádi egyház néhai Zsindely Jenő szeretett lelkészük helyére 1922 december 17-én Györék József alsósegedi (Somogy vm.) lelkészt meghívás útján nagy többséggel megválasztotta. Örömmel üdvözljük az ismert költő lelkű lelkészt. Legyen ottani működése Istentől áldott.

A kiadóhivatal értesítése. Az egyházkerületi közgyűlésnek lapunk 51-ik számában közölt 447—1922. számú határozata értelmében a Debreczeni Protestáns Lap előfizetési díja 1923 január 1-től kezdve évi 500 K, a hirdetési díj hasábonként 800 K lesz. Felkéri a kiadóhivatal a lap t. olvasóit, hogy a díjat a meghatározott összegben legalább félveenként két egyenlő részletben sziveskedjenek beküldeni. Lapunk első számát megküldjük valamennyi olvasónknak, de a 2-ik számot már csak azoknak, akik a díjat befizették. Az adósegélyben részesülő egyházak előfizetési díja el lesz számolható az adósegélyből. A vonatkozó egyházkerületi végzés szerint a lap járatása minden egyház, tanintézet, egyházi és iskolai hatóság, tantestület stb. részére kötelező, mindenkor a fenntartó testület terhére. A hirdetés díja csak a közlés után lesz megállapítható, annál fogva annak beküldésével szükséges a hirdetési számla megérkezétségig várakozni. Lelkész és gondnok urak nevei az utalvány szelvényen feladókként csak abban az esetben szerepelhetnek, ha maguk részére külön is járatni kívánják a lapot. Ennek a distinkciónak a figyelmen kívül hagyása megtevesztésre ad okot.

Jótekonycélú gyermek-előadások Körösladányban. Már második éve érdekes és tanulságos példáját szolgáltatja a körösladányi tanítótestület Tóth József lelkész vezetése alatt annak, hogy mit lehet produkálni és elérni iskolás gyermekekkel a jótekonyság terén. A körösladányi iskolás növendékek harminc szegény kis pajtásukat ruházták föl tavaly gyermek-előadások rendezésével. Az idén is van remény hozzá — dacára a tavalyihoz mért óriási drágaságnak, — hogy hasonló eredményt érnek el. Az idén az első előadás december 17-én folyt le az Ipartestület színpadán. A tiszta jöve-

delem huszonegyezerkilencszázöt korona lett. A második előadást Karácsony szombatján, december 24-én tartották meg, hasonló sikerrel. Ünnepnapiján délután pedig ingyenes előadás volt a szegények részére. Újévben, januárban új műsorral folytatják az előadásokat, melyeknek műsorát a lelkész látja el hazafias, vallásos és szórakoztató alkalmi, aktuális ifjúsági szindarabokkal. Tóth József lelkésznek már többrendbeli és különböző alkalmakra írt eféle műveit viszi színpadra a gyermek-sereg; s az áldásos eredmény az, hogy Körösladányban valóban gyermekek ruházzák fel a szegény gyermekeket, amiben természetesen oroszán része van a műsort író lelkésznek kívül a betanításban fáradhatatlan lelkes tantestületnek. A Karácsony ünnepi előadások tartalmas műsorát vegyes karra betanított énekek, irredenta dalok s festői látványt nyújtó régi szép magyar táncok tették változatossá. De nem hiányoznak egyetlen műsorról sem a kacagtató, tréfás számok — szavaltok — sem, minők a „Tojás-valuta“, a „Bizonyítvány“, a „Shymmi“ paródia. A ladányi hívek a gyermek-akción kívül is segítik a szegény gyermekeket természetbeni ruha és cipő adományokkal és ebben az iparos- és gazda-közönség és intelligencia közt nemes verseny van.

Az oláhországi református magyarság egyházi újjászűletése. Bukarestben november utolsó napjaiban a magyarságra nevezetes gyűlésezés volt. Az úgynevezett okiráltságbeli (regátbeli) újjáalakult református egyházmegyei tanács ekkor tarotta első ülését Tökés Ernő esperes és Sándor József világi gondnok elnöklésével. Az egyházmegye mintegy kétszázörvenezer református magyar hívőt egyesít magában. A bukaresti, ploesti, pitesti, krajovai, galaci egyházak tagjai valamint a szörványok áldozatkészen vállalták a nagyobb adókat és így elmondható, hogy a fennmaradni, élni és virágozni akaró kétszázötvenezer református magyar hívő ekképpen Oláhországban egyházilag (hosszabb szünet után) újjászűletett. *m—g.*

Szerkesztői üzenetek

B. E. Mi más véleményben vagyunk. Nem tudjuk elképzelni, hogy világi előfizetőink közül csak egy is legyen, aki azért nem rendeli meg lapunkat, mert az előfizetési ár 100 K helyett 500 K. Hiszen ez az összeg éppen felényi érték a tavalyi summához képest, a múlt évi árral csak annyiban hasonlítható össze, hogy tavaly 100 K, az idén 500 K egy nyúlbor ára. Egyébként tedd magad elé a múlt évfolyamot (378 lap), vagy csak tekintsd át az éppen most csatolt tartalomjegyzéket s gondoldj arra, hogy a tiszántúli református egyházkerületet érdeklő egyházi és iskolai ügyekről legközvetlenebbül ebből a lapból értesülhetnek azok, akiket az egyházak bizalma megtisztelt s akik Isten előtt felelős órállók — s ha ezek után is drágánad az 500 K-t egy évre, mi örömmel fogjuk előtéd igazolni, hogy öntudatos református előfizetőink közül egy is el nem vész.

Hivatalos Értesítés

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

4372—1922. szám.

Körlevél.

Nagytiszteletű Esperes Úr!

A kebelbeli egyházközségek presbiteriumaival leendő közlés kérésével tudatom egyházkerületi közgyűlésünk 1922 december havában 443. sz. alatt hozott határozatát a következőkben:

„Egyházkerületünk maga is látja, hogy leromlott valutaris viszonyaink mellett a ma érvényben levő stóla a lelkészi szolgálat meg nem becsülése, ennek folytán határozatilag kimondja, hogy a ma érvényben levő stóladij-zabást egyházkerületünk területére annak tiszteresére felemeli. kikötvén, hogy lelkészeink és énekvezéreink indokolt szegénység esetén a lelkészi és kántori teendőket ingyen vegezzék. A keresz elési és esketési stólat megváltott egyházak felhivatnak, hogy a megváltási összeget a megváltási kulcs és e jelen dijszabás szerint felemeljék.“

Debreczen, 1922 december 29.

Atyafiságos szeretettel

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Pályázat

a törökszentmiklósi (Jásznagykunszólnok) református egyház által újonnan rendszerezített XIV. és XV. számú tanítói, XVI—XVII. számú tanítónői állásokra.

I. Javadalom mind a négy állásnál:

1. Fizetés az egyház pénztárából a 122.000. számú rendelet szerint a jelenben évi 9000 korona.
2. Törvényszerű lakhér, lakhérpótlék és kertválság.
3. Megfelelő fizetésekiegészítő államsegély.

II. Köteleességek:

1. Az iskolaszék által reábizott osztály vagy osztályok vezetése.
2. A két férfi-tanítói állásnál: kántor akadályoztatása esetén kántori teendőkben dijtalan helyettesítés; mindkét lelkész akadályoztatása esetén katedraban könyvből felolvasás; iskolaszéki jegyzői tisztt betölté-e; ifjúsági egyletnél lelkészi útastítás szerint segítés dijtalanul.
3. A két nőtanítói állásnál: kezimunka tanítás; leányegyesületnél lelkészi útastítás szerint segítés dijtalanul.

Pályázhatnak az első két állásra okleveles zeneértő tanítók, a második két állásra okleveles tanítónők. Református tanítók, tanítónők keresztlevelel, oklevelel, működési, orvosi, honossági, kommunizmus alatt tanusított magatartásukat igazoló községi és lelkészi bizonyítványokkal s végül az illetékes tanfelügyelői véleménynel ellátott kér-

vényeket alólirt iskolaszéki elnökhöz küldjék. „B” listára helyezett érdemes pályázók, vagy más menekült tanerők előnyben részesülnek.

Saját költségükön személyesen megjelenők, valamint próbaénekésre és orgonázásra önként jelentkező férfitanítók előnyben részesülnek, melynek napja január 14-én d. e. 10 óra. Pályázati határidő e hirdetés megjelenésétől számított 15 nap.

Az állás választás után azonnal elfoglalandó.
Törökszentmiklós, 1922 december 20.

Gaál István,

református lelkész, isk.-sz. elnök.

Pályázati hirdetés.

A makói református egyház pályázatot hirdet a belvárosi s.-le készi állásra, melynek javadalma az egyháztól havi 9000 korona és 30 kgr. buzanak megfelelő összeg ugyancsak havonként; egy szobából álló lakás és fél öl fa. Polgári iskolai hitoktatásért a várostól évi 900 kor. és havi 4200 kor. államsegély. Az árvaháznál heti egy órai hitoktatásért évi 3000 kor.

Köteles-épei az E. T. előírt köteleességek.

Pályázati határidő 1923 január 20. Pályázati okmányok elnök-lelkészhez küldendők.

Makó, 1922 december 30.

Presbiterium.

Pályázat

a körösladányi református egyház által újonnan rendszeresített VIII. számú tanítói állásra.

I. Javadalom:

1. A vallás- és közoktatásügyi miniszter által kiadott 1922. évi 12.200/VIII. d) rendelettel megállapított és megállapítandó minimális helyi javadalom; jelenben évi 9000 — kilencezer korona az egyház pénztárából évnegyedenként előre fizetve.

2. Törvényes lakbér.

3. Fennálló rendeletek szerinti állam- és egyéb segélyek az államtól.

II. Kötelesség: Az iskolaszék által kijelölt osztály vagy osztályok vezetése.

Pályázók keresztlevéllel, oklevéllel, működési, orvosi, honossági, valamint kommun és román megszállás alatt tanúsított magatartásukról szóló bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket „Református Iskolaszékhez” küldjék. Menekültek előnyben. Akik oklevelüket állami tanintézetben nyerték, ha abban a konventi tantervnek a vallásoktatásra vonatkozó része végrehajtva nincs: kötelesek a vallási tantárgyakból, énekből és zenéből s ezek tanítási módszeréből az egyházkerület vonatkozó bizottsága előtt alkalmaztatásuktól számított egy éven belül pótvizsgálatot tenni, ellenesetben állásukról lemondottnak tekintetnek.

Pályázati határidő: e hirdetés megjelenésétől számított három hét.

Állás azonnal elfoglalandó.

Körösladány, 1922 dec. 18.

Tóth József,

református iskolaszéki elnök.

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyház könyvnyomda vállalata.

Legszebb és legalkalmasabb

alkalmi ajándékok.

**Református férfiak részére:
Méliusz világító lámpásának sugarai,**

amely könyvből a XVI. század, Méliusz Péter püspök kora ragyog elénk és Dr. Baltazár Dezső püspök mesteri előszava, S. Szabó József tömör, tartalmas életírása után Dr. Erdős Károly gondos szemelvényében a nagy püspök gazdag gondolatvilága 350 év távlatából lövel fénycsóvákat a mai közönség református embervilág elé biztos útmutatóul. **Ára 300 kor.**

**Református nők részére:
Az imádkozó magyar.**

Istennel való lelki kapcsolatban élő dicső elődeink buzgóságának vizéből, a mi nehéz időnkben való hitbeli megteljesedésre ezt az izléses és tartalmas gyűjteményt Dr. Révész Imre állította egybe. Mindenkinek, de kiváltképen nőknek igen alkalmas ajándék.

Ára papírkötésben K 300.—
vászon kötésben K 500.—
bélélt vászon kötésben, tokban K 1000.—
egész bőr kötésben, tokban . K 200.—

Gyermekek részére:

Tiszteletes bácsi meséskönyve.

Tóth János lelkipásztornak eleven meseszöveggel megírt és Oláh István rajzművész finom illusztrációival kiadott elbeszélő kötete. A gyermek élvezi és tanulságokat merít belőle.

Ára eredeti keményablajú kötésben K 200.—

Debreczeni meséskönyv.

E színes kötőű remek munkát Gyökössy Endre, az ismert nevű ifjú író nagy lelkesedéssel és szeretettel írta, Mühlbeck Károly pedig szakavatottsággal megfelelő képekkel ékesítette.

Ára eredeti félvászon kötésben K 320

Mindenki részére

Az én vallásom

c. kis könyvecske, amely a református öntudat erősítésére írt népszerű és alapos könyvek között ma a legelterjedtebb. Ebben az évben tavasszal indult útjára s már a második tízezer példány kelt belőle.

Ára papírkötésben . . . K 75.—
Vászon kötésben K 100.—

Kaphatók a Debreczen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület

**„MÉLIUSZ”
KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN
DEBRECZEN, FERENC JÓZSEF-ÚT 26.**